

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

16

lutego 2020
niedziela
18:00

Wrocław, NFM, Sala Główna

Walentynkowa podróż nad Morze Śródziemne

A. Lara

Marcin Danilewski – skrzypce, dyrygent
Natalia Rubiś-Krzyszowiak – sopran
Krystian Adam Krzyszowiak – tenor
West Side Sinfonia

Grzegorz Chojnowski – prowadzenie

Program:

Część I: Polska, Hiszpania

Benjamin Bilse (1816–1902) *Victoria Walzer*

Gastón Giménez (1852–1923), **Manuel Nieto** (1844–1915) *Me llaman la primorosa*
z zarzueli *El barbero de Sevilla*

Vincenzo Di Chiara (1864–1937) *La Spagnola*

Benjamin Bilse *Sturm-Marsch Galopp* op. 6

Agustín Lara (1897–1970) *Granada*

Gastón Giménez *Zapateado* z zarzueli *La tempranica*

Benjamin Bilse *Mit Bomben und Granaten* – marsz op. 37

Manuel Penella (1880–1939) *El gato montés* – duet

[45']

***

Część II: Francja, Włochy

Émile Waldteufel (1837–1915) *Les patineurs* – walc op. 183

Francis Lopez (1916–1995) *L'amour est un bouquet de violette* – aria i *Violette* z operetki
Violettes impériales

Ernesto De Curtis (1875–1937) *Non ti scordar di me*

Francesco Paolo Tosti (1846–1916) *La mia canzone*

Ernesto De Curtis *Tu ca nun chiagne*

Vittorio Monti (1868–1922) *Czardasz*

Vladimir Cosma (*1940) *L'amour en héritage*

[45']

M. Penella

V. Cosma

Walentynki z muzyką

Artur Bielecki

Jak powszechnie wiadomo, muzyka nie tylko łączy, lecz przede wszystkim w znakomity sposób wyraża uczucia. Często bez słów, samymi dźwiękami. Dlatego walentynki w sali koncertowej NFM to bardzo dobry pomysł!

Niekiedy ekspresja utworu jest tak sugestywna, że domyślamy się intencji twórcy, a czasami dopiero późniejsza wypowiedź kompozytora uchyla rąbka tajemnicy. Dziewiętnastoletni Fryderyk Chopin o uczuciach towarzyszących komponowaniu środkowej części II *Koncertu fortepianowego f-moll* pisał 3 października 1829 r. w liście do swego przyjaciela Tytusa Woyciechowskiego: „[...] bo ja już, może na nieszczęście, mam mój ideał, któremu wiernie, nie mówiąc z nim już pół roku, służę, który mi się śni, na którego pamiętkę stanęto *Adagio* od mojego *Koncertu*, którymi inspirował tego walczyka dziś rano, co ci posyłam. Uważaj jedno miejsce + oznaczone. O tym nikt nie wie prócz Ciebie”. O kim pisał do swojego powiernika? Tym ideałem i młodzieńczą miłością Chopina była Konstancja Gładkowska, uczennica śpiewu w Instytucie Muzyki i Deklamacji w Warszawie. Opisywana była jako „inteligentna i wrażliwa, z usposobieniem artystycznym, nadzwyczaj miła i pełna wdzięku w obejściu”. Chopin przyznał w liście, że właśnie Konstancja była inspiracją do skomponowania przepięknego *Larghetto* z II *Koncertu fortepianowego f-moll*. Jak się dowiadujemy z tego samego listu, również *Walc Des-dur* op. 70 nr 3 (wydany pośmiertnie) został napisany pod wpływem uczuć młodzieńca do pięknej i utalentowanej studentki.

Podczas dzisiejszego wieczoru wprowadzie nie przewidziano w programie muzyki Chopina, ale nie zabraknie innych perełek repertuaru światowego. Często repertuaru lżejszego, popularnego, rozrywkowego, przy którym na pewno możemy mile spędzić czas. W pierwszej części koncertu zwraca naszą uwagę Benjamin Bilse, niemiecki dyrygent i kompozytor, który urodził się w Legnicy. Początkowo uczył się muzyki w rodzinnym mieście, następnie studiował w Konserwatorium Wiedeńskim. W Wiedniu miał także okazję grać w orkiestrze Johanna Straussa ojca. Po studiach powrócił do Legnicy, gdzie został miejskim dyrygentem.

Bilse był utalentowanym kompozytorem i jednocześnie organizatorem życia muzycznego – uformował w Legnicy znakomitą orkiestrę, której repertuar był szeroki. Zespół pod kierunkiem Bilsego wykonywał

zarówno dzieła symfoniczne, jak i repertuar popularny oraz rozrywkowy. Orkiestra szybko stała się znana także poza Legnicą. Zaczęła występować m.in. w Berlinie, Sankt Petersburgu, Wiedniu, Amsterdamie i Paryżu. Grała wielokrotnie w Dolinie Szwajcarskiej w Warszawie, zdobywając tam wielką popularność. W pewnym momencie Bilse przeniósł się do Berlina, jednak ostatecznie powrócił do Legnicy. Niezwykle ciekawe jest to, że muzycy z zespołu Bilsego stworzyli później trzon Berliner Philharmoniker, orkiestry uznawanej dziś za jedną z najlepszych na świecie.

W pierwszej części programu warto również zwrócić uwagę na termin „zarzuela”, który oznacza hiszpański gatunek sceniczny, łączący w sobie fragmenty muzyczne (śpiewane) z dialogami mówionymi. Można więc powiedzieć, że jest to hiszpańska „śpiewogra”, rodzaj singspielu z Półwyspu Iberyjskiego. Po raz pierwszy termin ten, w znaczeniu muzycznym, możemy znaleźć w jednym z dzieł Lope de Vegi. Postulujemy jednak fragmentów zarzueli z czasów znacznie późniejszych. Zabrzmiał *Me llaman la primorosa* z zarzueli *El barbero de Sevilla*, do której muzykę stworzyli Manuel Nieto i Gerónimo Giménez. Jest to aria napisana w konwencji poloneza. Artyści wykonają też *Zapateado* z zarzueli *La tempranica* Giméneza (*zapateado* to gatunek tańca andaluzyjskiego). Usłyszymy wspaniałą pieśń *Granada*, którą napisał meksykański kompozytor Augustín Lara. Warto zwrócić uwagę na ciekawy duet pochodzący z *El gato montés*. Autorem tej trzyaktowej opery jest prawie nieznany w Polsce hiszpański kompozytor Manuel Penella. Z kolei pieśń *La Spagnola* napisał Vincenzo Di Chiara; utwór ten okazał się przebojem.

Część drugą koncertu rozpoczyna uroczę frazy walca *Les patineurs* (*Walc łyżwiarzy*). Skomponował go Émile Waldteufel (właściwie Charles-Émile Lévy), jeden z najpopularniejszych w drugiej połowie XIX w. twórców muzyki tanecznej. Specjalnością tego kompozytora stały się walce, np. walc *Manolo* podbił Anglię, *Les patineurs* zaś zyskał wręcz światowy rozgłos. Muzykę włoską tego wieczoru reprezentuje Ernesto De Curtis, niezrównany twórca popularnej pieśni neapolitańskiej, urzekającej melodyjnością i uczuciowością. Jego wielki przebój to przede wszystkim *Wróc do Sorrento*, ale dziś usłyszymy dwa inne utwory: *Non ti scordar di me* i *Tu ca nun chiagne*. Te i inne znane pieśni, arie oraz atrakcyjne utwory instrumentalne z różnych krajów i miast z pewnością nas wzruszą. I sprawią, że nastrój walentynek zostanie z nami na dłużej.

Marcin Danilewski, fot. archiwum artysty

Marcin Danilewski

Artysta pochodzi z rodziny o dużych tradycjach muzycznych. Już w wieku 4 lat rozpoczął naukę gry na skrzypcach. Ukończył Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie K. Jakowicza oraz Mozarteum w Salzburgu w klasie I. Ozima. Jest laureatem wielu konkursów, m.in. Konkursu im. T. Wrońskiego na Skrzypce Solo w Warszawie i Międzynarodowego Konkursu im. P. Czajkowskiego dla Młodych Muzyków w Kurashiki. Jako solista występuje z takimi orkiestrami jak NFM Filharmonia Wrocławska, Filharmonia Opolska, Tatrzańska Orkiestra Klimatyczna, West Side Sinfonietta czy Salonorchester St. Moritz. Jako koncertmistrz gościnny współpracuje z Mozarteum-orchester Salzburg, Singing Europe Orchestra, Filharmonią Dolnośląską i Neue Lausitzer Philharmonie. Artysta jest też cenionym kameralistą – występuje z Lutostawski Quatet, Silius Trio, Camerata Galiciana Trio i NFM Ensemble. Jest koncertmistrzem NFM Filharmonii Wrocławskiej i orkiestry Camerata Pontresina. Gra na skrzypcach „Ed Gagliano” z 1800 r.

Natalia Rubiś-Krzyszowiak

Jest absolwentką Yale School of Music oraz Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu. Wykonuje takie role jak m.in. tytułowa Halka w operze S. Moniuszki (w wersji warszawskiej i wileńskiej), Małgorzata w operze *Faust* Ch. Gounoda, Fiordiligi w *Così fan tutte* oraz Donna Anna w *Don Giovanni* W.A. Mozarta, Helena w *Śnie nocy letniej* F. Mendelssohna Bartholdy'ego, a także La femme w operze *Le pauvre matelot* D. Milhauda. W marcu 2020 r. wystąpi jako Micaële w *Carmen* G. Bizeta w najnowszej produkcji Opery Wrocławskiej, a podczas 24. Festiwalu Wielkanocnego Ludwiga van Beethovena zaśpiewa tytułową partię w operze *Faniska* L. Cherubini'ego oraz wykona *Stabat Mater* K. Szymanowskiego. Jej dyskografia zawiera CD z duetami mimosnymi *Kochaj mnie* nagrań z mężem, K. Krzyszowiakiem, a także albumy *La fiera di Venezia*, *Krakowiaci i górale* oraz *Requiem* G. Donizettiego. Jest ambasadorką projektu „L'amour eternal” realizowanego pod patronatem UNESCO.

Natalia Rubiś-Krzyszowiak, fot. archiwum artystki

Krystian Adam Krzeszowiak, fot. Piotr Kucia

Krystian Adam Krzeszowiak

Występował m.in. w Teatro alla Scala, Teatro La Fenice, Covent Garden, Carnegie Hall, Royal Albert Hall, Teatro Real de Madrid i Teatro Filarmonico di Verona. Śpiewał pod dyrekcją sir J.E. Gardinera jako odtwórca tytułowej roli w operze Orfeusz C. Monteverdiego oraz jako Telemaco w *Il ritorno d'Ulisse in patria* – w rolach tych występował m.in. w Wenecji, Chicago, Edynburgu, Bristolu, Lucernie, Barcelonie, Berlinie, Paryżu i Nowym Jorku, a także na Festival d'Aix-en-Provence i podczas Salzburger Festspiele. Krystian ukończył Akademię Muzyczną im. K. Lipińskiego we Wrocławiu w klasie B. Makala, a ponadto studiował w Conservatorio di Musica „G. Verdi” w Mediolanie oraz w Accademia Internazionale della Musica di Milano.

West Side Sinfonietta, fot. Sławek Przerwa

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

